

Pěchota u nás a v cizině.

Nadporučík děl. Karel Gruncl:

Výzbroj moderní pěchoty.

I. Belgická pěchota a její nové zbraně.

Již v dřívějších letech se snažilo vrchní velení belgické armády dát své armádě moderní výzbroj. Tak jako v jiných armádách, nešlo ani Belgii o to, aby opatřila armádu zcela novou výzbrojí — bez zřetele na zbraně, kterých bylo dosud používáno. A tak vidíme především i u belgické pěchoty mnoho zcela nových zbraní i starších, které byly konstruktivně zlepšeny. Přehled prací, jichž cílem bylo dát pěchotě novou výzbroj, je velmi zajímavý, neboť můžeme z něho usuzovat na účelný a promyšlený rozvoj belgické pěchoty, která se dnes stává pěchotou moderní a vzorně vyzbrojenou.

Ještě donedávna byla belgická pěchota vyzbrojena puškou Mauser vz. 89. Náboje do této pušky byly 14.1 g těžké. Střely měly poměrně malou počáteční rychlost — 580 m/vteř., takže balistické vlastnosti a podmínky nebyly příznivé. Z toho důvodu zkonstruovali Belgičané nový puškový náboj vz. 30, který je lehčí — váží 11.25 g

— jehož střela má větší počáteční rychlost — 754 m/vteř. Dráha této střely je na kratší vzdálenosti ideálně plochá. Vrcholy drah střel až do vzdálenosti 1500 m se snížily o polovinu. Celkový a tím i praktický dostřel se zvětšil. Rozptyl se zmenšil rovněž o polovinu.

Co se týče lehkého kulometu, měla belgická pěchota po světové válce francouzský FM. 15. Poněvadž pokusy se zaváděním nového vzoru kulometu trvaly příliš dlouho, byl francouzský kulomet FM. 15 zlepšen a přepracován na vzor 15/27. Brzy potom byla pěchota vybavena novými kulomety FM. Browning vz. 30. Tento typ, založený na principu rozpětí plynů v komoře, váží 93 kg a je vzorem moderního lehkého kulometu. Zvláštním způsobilým zařízením lze u něho snížit rychlost palby ze 600 na 300 ran za minutu. Velmi dobře je též vyřešen jeho podstavec (trínožka).

Jako těžkého kulometu používá belgická pěchota kulometu „Maxim“, u něhož zkouší nyní zvláštní konstrukci podstavce pro střelbu protiletadlovou. Veliká důležitost je přisuzována v belgické pěchotě zbraním, které mají strmou dráhu střely. Jsou to hlavně granátomety. Kromě granátů Mills a O. F., které lze střelit z granátometů V. B., byl nyní zkonstruován a vyzkoušen granátomet D. B. T. (Denis-Bernard-Troisfontaines). Váží jen 76 kg. Je to vlastně krátká hlaveň na ložisti, které lze dát dvě elevační polohy: 30° a 50°. Lze z něho sřítlet normální granáty, dále dýmové granáty, vyvinující dým červené barvy, který je patrný až na dálku 2000 m a jímž označuje pěchota dělostřelectvu cíle, které jí brání v postupu. Granátomet má závěr pušky Mauser vz. 89. Tlak plynů se reguluje zvláštním plynovým regulátorem. Při elevaci 30° má granátomet dostřel 150—400 m (podle nařízeného regulátoru), při elevaci 50° 400—750 m. Rychlost palby je 3 granáty za minutu. Není dosud rozhodnuto, kam budou jednotky granátometů organizačně zařazeny. Pomýšlí se přičlenit je organizačně rotám 1. sledu.

Potřeba zbraní se strmou dráhou střely u praporů byla v belgické pěchotě řešena již dříve. Lehké minomety německé konstrukce, dosud používané u praporů, byly rekonstruovány zlepšeny. Brzy potom zavádí belgická pěchota u praporů nový 76 cm minomet F. R. C. (Fonderie Royale de canons). Podrobně jej popisuje v únorovém čísle z roku 1931 německá Art. Rundschau. Maximální dostřel tohoto minometu je 2200 m, rychlost palby 5 ran za minutu. Konstrukce této zbraně nebyla příliš šťastně vyřešena. Rychlost palby byla příliš malá (u minometů jiných armád v současné době byla rychlost palby až 20 ran za minutu) a váha 225 kg příliš velká. Minomet se dal sice rychle rozložit (ve dvou minutách) na sedm jednotek, z nichž každá vážila něco kolem 35 kg, takže pro vojína byla příliš těžká. Z toho důvodu přikročili Belgičané ke konstrukci zvláštního malého traktoru, který by dopravoval minomet F. R. C. Konstrukce traktoru je ještě v stadiu zkoušek. Větší starosti činí Belgičanům příliš velká ráže minometu. Proto hodlají dosavadní výměnnou hlaveň nahradit novou výměnnou hlavní ráže 47 mm, takže potom by se dalo minometu použít i ke střelbě proti útočné vzbě. Lafetu minometu hodlají příslušně zesílit. Výsledky pokusů s tímto minometem o dvou výměnných hlavních nejsou dosud známy. Hlaveně ráže 47 mm, o níž byla právě řeč, je vlastně součástí nového pěchotního děla, které se rovněž teprve zkouší. Toto dělo váží 315 kg, jeho střela 155 kg. Počáteční rychlost 600 m/vteř. Dělo se dá rozložit v osm jednotek, z nichž každou dopravují dva muži. Jak vidět, je toto dělo velmi těžké. Proto je hodlají Belgičané namontovat na malé tančičky Gardon-Loyd, kterých používají belgické pohraniční pluky. Tím chtějí dosáhnout větší pohyblivosti tohoto značně těžkého děla v terénu.

Pro účinnou obranu proti útočné vzbě byl zkonstruován a je nyní zkoušen nový rychlopalný kanon ráže 25 mm. Bude ho prý možno použít i ke střelbě proti letadlům. Jeho konstrukce se velmi podobá 20 mm dělu proti útočné vzbě Oerlikon, výrobku švýcarské zbrojovky v Solothurnu.

Z tohoto vidíme snahy a zásady, jimiž je vedena belgická vojenská správa, která je skutečně vzorem snah o moderní vyzbrojení pěchoty. Nade vše vyniká tu snaha vybavit menší jednotky pěchoty zbraněmi, které by mohly střilet plochou i strmou drahou střely. Další snahou je dát pěchotě účinnou zbraň proti útočné vozbě ve formě pěchotního děla nebo minometu proti útočné vozbě, opatřeného dvojí výměnnou hlavní. Kromě toho je tu snaha zkonstruovati pro pěchotu takové dělo, jehož by mohla pěchota použít jak při obraně proti útočné vozbě, tak i při obraně proti letadlům. (Příště dále.)

Z cizích revuí.

PEŠADISKO-ARTILERISKI GLASNIK 1934, svazek 3 (číslo 7) červenec, srpen, září.

Brig. gen. Pavle Gr. Pavlović: Pěchota v palbě dělostřelectva.

Na autorův článek s tímto názvem v čísle 1 „PAG.“ 1933 (viz VR. 1933, čís. 6) odpověděl brig. gen. Svetomir S. Djukić v 3. čísle téhož ročníku „PAG.“ (viz VR. 1934, čís. 1). Některé jeho názory přijímá, jiné odmítá brig. gen. Pavlović v novém článku v tomto svazku „PAG.“. Úroveň diskuse je slušná, takže čtenáři jsou tu svědky výměny názorů, z níž mohou jen získat. Gen. Pavlović odůvodňuje doklady z cizí literatury své tvrzení o vášnivých diskusích vedených v době po světové válce o významu, důležitosti a převaze jednotlivých zbraní v bitvě, proti názoru gen. Djukiće, že „v celé odborné literatuře neexistuje problém převahy některé zbraně nad pěchotou“. Podobné názorové rozpory, jež autor po svém vykládá, háje tak své původní vývody, zasahují i oblast dohadů, do jaké míry a v čem lze využít zkušeností z minulé války, dále pak charakteristiku pojmů a obsahovou náplň útoku a obrany; ježto oba autoři vycházejí ze základu služebních předpisů a z domácí i cizí odborné literatury, přispívá tato diskuse jako každá jiná, je-li vedena tímto způsobem, k studiu a znalosti zásad vedení boje. V tom je její největší klad.

Kpt. děl. I. tř. Janko J. Janković: Problémy protiletadlového dělostřelectva, pokud jde o vyhledávání, zjišťování vzdušných cílů a o střelbu na ně.

Protiletadlové dělostřelectvo je vedle letectva nejmocnějším prostředkem protiletadlové obrany; z toho vyplývá základní předpoklad: mít dostatečný počet jednotek protiletadlového dělostřelectva, a to s materiálem, jenž svými balistickými a konstruktivními vlastnostmi odpovídá plně požadavkům moderní techniky střelby na vzdušné síle. Autor připojuje požadavek další, „aby odborné problémy, týkající se vyhledávání, zjišťování vzdušných cílů, určování jejich polohy, jakož i střelby na ně, dosáhly stupně nejen teoretického, ale i praktického rozřešení“. Proto se kpt. Janković snaží v podrobném přehledu ukázat vývoj a dnešní stav jednotlivých metod, které umožnily protiletadlovému dělostřelectvu dosíci jeho nynějšího významu v celkové činnosti protiletadlové obrany; přece je však nucen přiznat, že problém akustických metod při zjišťování vzdušných cílů a při střelbě na letadla zůstává v praxi nedořešen, takže protiletadlové dělostřelectvo při své činnosti v noci, za mlhy, anebo když jsou cíle skryty za oblačky, nemůže splnit všechny úkoly, které mu náleží, a autor proto odkazuje praktické rozřešení těchto otázek umu a vynalézavosti technických odborníků, aby i po této stránce zůstalo protiletadlové dělostřelectvo oním obranným prostředkem v celkové soustavě protiletadlové obrany, které si vlastními výkony v denní obraně vytvořilo.